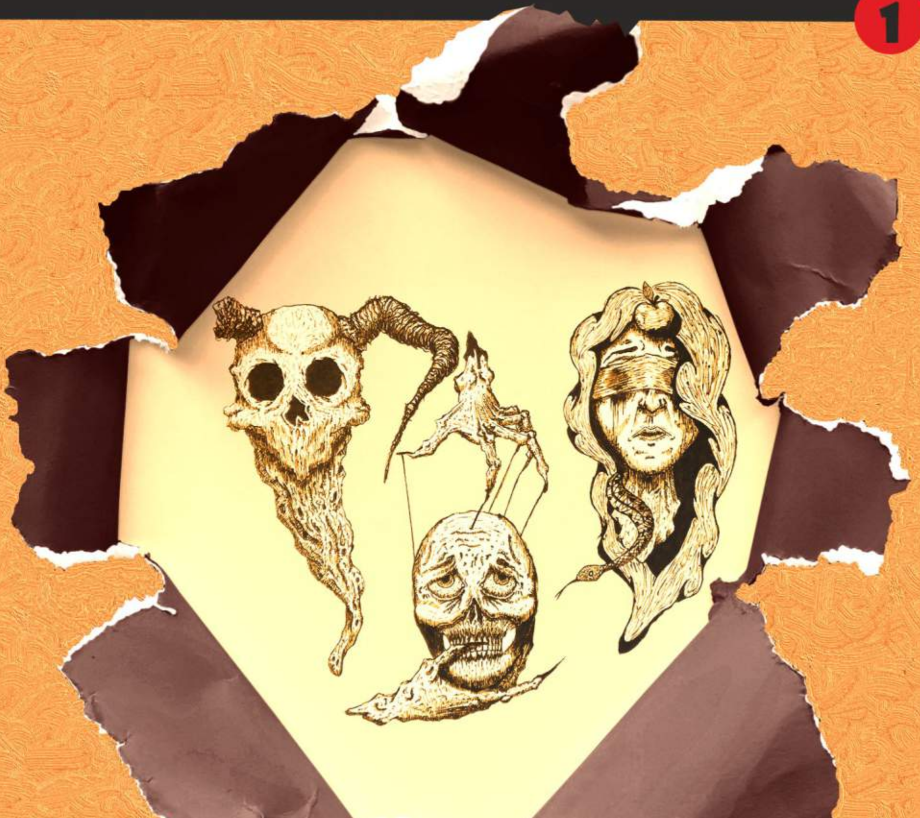
Gabriela Bodea

CLASH-UL CRIZELOR SAU VICLENIA LUMII ASIMETRICE

Demitizarea trădării

1

Presa Universitară Clujeană

Gabriela Bodea

CLASH*-UL CRIZELOR SAU *VICLENIA LUMII ASIMETRICE

Demitizarea trădării

Gabriela Bodea

CLASH-UL CRIZELOR SAU *VICLENIA LUMII ASIMETRICE*

Demitizarea trădării

Presa Universitară Clujeană

2021

Referenţi ştiinţifici:
Prof. univ. dr. Mihaela Luțaș
Conf. univ. dr. Cătălin Postelnicu

ISBN general 978-606-37-1146-6
ISBN specific 978-606-37-1148-0

Imaginile originale (copertă și interior): Răzvan-Florin Ban

Design copertă: Mihai-Vlad Guță

Universitatea Babeş-Bolyai
Presa Universitară Clujeană
Director: Codruța Săcelean
Str. Hasdeu nr. 51
400371 Cluj-Napoca, România
Tel./fax: (+40)-264-597.401
E-mail: editura@ubbcluj.ro
http://www.editura.ubbcluj.ro/

Cuprins

Prolog

Azi, inovația surclasează aproape tot ce presupune cotidianul, iar inteligența artificială domină deja acest secol. *Microchip*-urile fac parte din toate tipurile de *puzzle* care *contează* în configurația puterii economice pe plan mondial. Ele structurează elemente care înglobează, deopotrivă, cel puțin patru cadrane ale realității: știință, precizie guvernată de minimalism dimensional, creativitate și avangardism. Stindardele globale ale performanţei tehnice beneficiază de avantajele sofisticatelor *chip*-uri, din care pot fi extrase informații nebănuite (folositoare și periculoase deopotrivă). Însuși omul poartă însemne ale unei adevărate *ideologii*[1], care promovează conceptul „optimizării" fizice și intelectuale, prin intermediul noilor tehnologii.

Nu știm dacă generațiile următoare vor putea „proba" stadiul de dezvoltare *anticipat de extensia* „dincolo de umanism" (*engl.: posthuman beings*). *Nu știm* nici dacă va fi acceptabil un model social care să re-conceapă *umanul*, configurând omul *altfel decât imperfect*. Este, încă, ceva *din viitor*. *Știm*, însă, că *în prezent*, comunitățile / națiunile nu sunt preocupate de un asemenea lucru. Ele sunt afectate de *multe alte probleme* manifestate la nivel mondial. De aceea, rezonând

---

[1] *În original:* „'transhumanist' ideology": (i) Este o *cunoaştere de tip relativ nou*, pe considerente nano-bio-tehnologice (socotită a fi, în unele cercuri, *filosofie*). Impusă azi *și* sub denumirea *transhumanism*, ea cercetează avantajele şi ameninţările unor tehnologii evoluate, care ar putea depăși *practic* limitele ființei umane. Desigur, un asemenea fapt *ar pretinde* luarea în seamă a perceptelor etice și / sau biblice implicate de transformarea omului – pe care foarte mulţi oameni *nu le doresc depășite*. (ii) Să nu uităm că însuși Friedrich Nietzsche a tratat în paralel moralitatea a două tipare: *supraomul* (omul liber, respectiv „omul ales"), în raport cu *omul obişnuit* (un oarecare din „gloată", respectiv din „mulţime") [Nietzsche, 2015:39-62]. (iii) Chiar dacă *încă* privim un atare fenomen drept unul de tip *science fiction*, literatura economică are de-a face inclusiv cu „A History of Transhumanist Thought" [Bostrom, 2005] și cu o revistă academică dedicată conceptului amintit: *Journal of Posthuman Studies* (*Penn State University Press*, ISSN: 24724513; EISSN: 24714461). (iv) Iată un exemplu concret [The Economist, 2018]: Pe plan mondial, în anul 2018 existau deja cca 10.000 persoane cu *chip*-uri de mărimea unui bob de orez, implantate voluntar (în scop de identificare şi / sau stocare de informaţii cu caracter de urgenţă) şi funcţionând pe baza *Radio Frequency ID* (RFID).

o clipă cu spiritul ludic, credem că ar fi mai curând apreciată crearea unor *chip*-uri pentru *semnalarea crizelor*, decât un om post-modern. Știm că ele sunt utopice, dar ne-am permis – totuși – o divagație *bine intenționată* de la realitate.

Desigur, entitățile economice au *antene* care le conectează *la propriu și la figurat* cu lumea înconjurătoare, în timp real. În plus, ele folosesc clase de indicatori-radar, care previzionează viitorul companiilor – sau, după caz, marchează riscurile majore la care se expun sistemele economice la nivel național și / sau mondial. Însă, din nefericire, nu există *chip*-uri pentru *a anula crizele* și vibrațiile lor negative. Crizele vor face mereu parte din arhitectura nedorită a lumii, *construind sfidări*. De ce? Fiindcă *simetria* presupune echilibru, siguranță și stabilitate, iar *asimetria* „rupe” toate aceste concepte, ba chiar le inversează. Ea *este provocată* cel puțin de următoarele drame *și le provoacă, în egală măsură*: insuficiență, amânare, discontinuitate, instabilitate, inacceptabilitate, respectiv extremism. Le vom numi *avataruri* ale civilizației și vom personaliza astfel *crizele*, care permit și avantajează incertitudinea și hazardul.

Uneori, entitățile economico-sociale nu fac decât să *asiste* (fără a ști să reacționeze, pe moment) la dinamismul exagerat al lumii înconjurătoare. Iar crizele dovedesc că o atare indiferență și / sau neputință se traduce prin *disprețul pentru normalitate* și poate „costa” generații întregi. Ar fi folositoare, într-adevăr, *microchip*-uri detectoare ale intensității exacerbate a *asimetriilor suprapuse*[2], care agregă determinanți ai mai multor crize. Dar asemenea *senzori* nu sunt realiști, deci *cruciada crizelor* își va continua parcursul, schimbându-și doar căile sau *slot*-urile prin care se propagă.

Trăim o epocă a *articulării de rezolvări* pentru multe probleme, în care căutarea soluțiilor la nivel macro- nu permite superficialitate. Altfel spus, asimetriile cauzatoare de crize solicită intervenții profunde, nu doar „de suprafață”. Tentativele de a banaliza sursele crizelor (deplasându-le uneori spre derizoriu) nu sunt explicabile nici

---

[2] Sintagma ne aparţine.

măcar la scară individuală – în timp ce la nivel de guvern sunt chiar inadmisibile. Doar *schimbarea social-economică profundă* va identifica robustețea căilor de a răspunde șocurilor. În acest sens, știm bine că *semnalele obiective de a acționa* determină *experiențe subiective* în *a percepe*. Și totuși, insistăm să înțelegem *ordinea* lucrurilor, imaginându-ne că suntem pioni într-o cooperare de tip flexibil, deși – ironic – *ea este un proces tot mai dezordonat*. Uneori, acest adevăr presupune farse, alteori decepții; însă, într-un context sever, imprimă *trădări* cu consecințe grave.

Am intitulat acest volum *Demitizarea trădării*, din cel puțin câteva argumente personale:

➔ Orice criză presupune *trădarea coerenței*. Desigur, sincopele sunt inerente sistemelor economico-sociale, geopolitice sau de altă natură. Dar, în timp ce crizele provoacă și întrețin *delațiunea*, caracterul ordonat al soluționării dezechilibrelor imprimă *consistență*.

➔ O primă componentă a volumului este impregnată de *corelații economico-filosofice și moral-culturale între asimetrii și crize*.

➔ Un al doilea segment este destinat parcursului *figurativ* al crizelor, punctat prin *inedite corespondențe mitologice*.

➔ Celelalte capitole *demitizează* crizele și le „coboară" din sfera abstractă spre cea concretă, aducându-le la nivelul unor categorii parțial sau total *controlabile*.

➔ În ansamblul său, lucrarea de față intenționează să ofere cititorului un *cifru*, pentru a-i înțelege itinerarul. Dintr-o perspectivă *realistă*, combinația așa-zis convențională de „numere ascunse" trebuie schimbată la fiecare nouă subdiviziune. Scopul acestei abordări este cel de a nu „desecretiza" prea grabnic întregul conținut. Iar într-o abordare *logică*, fiecare asemenea *configurație* este necesară pentru trecerea firească de la un (sub)capitol spre următorul.

În acest fel, finalul nu este complet previzibil, iar cititorul care manifestă curiozitate intelectuală poate avea un aport neconvențional în așteptata *doza de oxigen* a cărții. Îi mulțumim anticipat.

PRESA UNIVERSITARĂ

ISBN: 978-606-37-1146-6
ISBN: 978-606-37-1148-0